

UTLÅTANDE

Hänvisning: STM 3351/2015
kirjaamo@stm.fi

Social- och hälsovårdsministeriet (SHM) har bett Förbundet De Utvecklingsstördas Väl (FDUV) om ett utlåtande om statsrådets förslag till förordning om statsunderstöd för allmännyttiga sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd i Finland.

FDUV har tillsammans med andra svenskspråkiga social- och hälsovårdsorganisationer behandlat statsrådets förslag till förordning och vill härmed framföra följande.

I första hand vill vi lyfta fram frågan om att tillämpningsområdet bör förtydligas. Vi önskar att man i förordningen tydligt avser att understöd ska beviljas organisationer inom social- och hälsovårdssektorn och inte som i förslaget sammanslutningar som bedriver social- och hälsovårdsverksamhet.

Förslaget till förordning motsvarar inte till alla delar det man kommit överens om i ett tidigare betänkande där man utrett fusionens följder för förmånstagarna. Vi anser att den nya lotterilagen och förordningarna ska basera sig på den modell som man gemensamt kom överens om 2015. I det enhälliga betänkandet konstaterades att det inom Social- och hälsovårdsministeriet ska tillsättas ett "råd för förmånstagare", som består av representanter som föreslagits av organisationerna. Dessa representanter ska i stället för RAY:s styrelse i fortsättningen komma in med förslag till understöd. Ur vårt perspektiv är betänkandet det avtal, på basis av vilket förtroendeorganen har ställt sig positiva till en fusionering av penningspelbolagen.

Förslagen innehåller inte nämnvärt element som ökar organisationernas autonomi eller som minskar på byråkratin. Understödssystemet bör utvecklas på ett sådant sätt att organisationernas autonomi ökar och därmed leder till mer ändamålsenlig och flexibel verksamhet med avseende på både organisationsmedlemmarna och målgrupperna. Samtidigt skulle man kunna minska på kostnaderna för beredningen.

Vi anser att den föreslagna ändringen i 17 § i förslaget till förordning som gäller understödsförfarandet är bra. Ändringen gäller skyldigheten för mottagaren av understöd att leverera en revisorsrapport om användningen av understödet. I förslaget till förordning framförs att skyldigheten endast ska gälla understödshelheter som överskrider 100 000 euro.

I förslaget till förordning föreslås att det i anslutning till SHM ska verka en delegation för understödsärenden, som har till uppgift att lämna utlåtanden till SHM om målen och de strategiska riktlinjerna för understödsverksamheten och om förverkligandet av understödsmålen i de årliga understödsförslagen. I förordningen föreslås ytterligare att delegationen ska ha en självständig bedömnings- och understödssektion, som ska lämna utlåtanden om SHM:s understödsförslag. Vi anser att den dubbla delegationsmodellen (delegation + sektion) inte är ändamålsenlig. Att två instanser ska avge utlåtanden skulle leda till att utdelningsprocessen ytterligare förlängs och byråkratiseras.

Det är viktigt att detta organ, i enlighet med tidigare förhandlingsresultat, ska kunna göra förslag, inte enbart ge utlåtanden. Statsrådet ska utnämna medlemmarna i delegationen, och i bedömnings- och understödssektionen, om man ändå beslutar om att ha båda. Medlemmarna utnämns bland kandidater som social- och hälsovårdsorganisationerna föreslår. I själva förordningen ska man inte särskilt ta ställning till jäv, jävsfrågor omfattas av förvaltningslagen och ska lösas från fall till fall.

Vi föreslår att delegationen för understödsärenden ska ha följande uppgifter:

- 1) ge förslag till Social- och hälsovårdsministeriet om fördelningen av understöd för allmännyttiga organisationer inom social- och hälsovårdssektorn
- 2) ge förslag till mål, strategiska riktlinjer och prioriteringar för understödsverksamheten,
- 3) ge förslag till den årliga genomförandeplanen och de årliga särskilda prioriteringarna,
- 4) utveckla understödspolitik,
- 5) utvärdera organisationsverksamheten,
- 6) förmedla information från social- och hälsovårdssektorn och organisationsfältet och
- 7) följa effektiviteten i understödscentralens verksamhet och utvecklingen av kostnaderna.

För att öka transparensen i beslutsfattandet föreslår vi ytterligare att det årliga understödsförslaget alltid ska vara offentligt redan i det skede då det är behandlat i social- och hälsoorganisationernas understödscentral.

Helsingfors den 22 april 2016

Lisbeth Hemgård, verksamhetsledare
Förbundet de Utvecklingsstördas Väl rf

Pia Sundell, verksamhetsledare
Barnvårdsföreningen i Finland rf

Viveca Hagmark, förbundsdirektör
Folkhälsans förbund rf

Mette Strauss, verksamhetsledare
KRAN rf

Nina af Hällström, verksamhetsledare
SAMS - Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf

Anna Calden, ordförande
Finlands Svenska Handikappförbund rf

Berit Dahlin, verksamhetsledare
Svenska pensionärsförbundet rf

Matthias Jakobsson, organisationsledare
Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf

Bodil Viitanen, verksamhetsledare
Psykosociala förbundet

Jonas Turtonen, verksamhetsledare
Nykterhetsförbundet Hälsa och Trafik rf

Micaela Romantschuk-Pietilä, verksamhetsledare
Förbundet Hem och Skola i Finland rf